

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Elmefuttatások.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Kecskemét 1899 október 15.

Az Erdészeti Ujság IV-ik évfolyamának 2-ik számában megjelent vezércikk, mely az erdészeti altisztek ébredése folytán némely tisztviselőknél tamasztott hatásról értekezik, nem igen lepett meg azt hiszem csak egyet is kartársaink között, mert az országos gyűlésünk megtartásánál több helyen láthatták a féltékenység lázát kitörni, ez azonban csak olyan helyeken adta és adja elő magát, hol az altiszti személyzet teljesen ki van szolgáltatva közvetlen elüljárója önkényének, vagy a hol a sors méltatlanra pazarolta a felsőbbség szép és nemes hivatását, pedig hijába, korunk a szabadság és nem a rabszolgaság kora s a rabszolgaság közfalát nem lehet immár a föllebbvaló és altiszt közzé állítani a hasznos együttmunkálkodás eredményének veszélyeztetése nélkül. Ma már kedves hazánknak szabad fiai vagyunk mindannyian kivétel nélkül, legyünk bár gazdagok vagy szegények, magas vagy alacsony állásuk s nem kufároktól pénzen vásárolt rabszolgák, kiknek egyetlen szavunk sem lehetne a magunk jóvolta é boldogulása érdekében.

Őszintén megvallom, hogy a mióta kedves lapunkat olvasom, annak minden számában lestem az október 10-iki cikket, mert jól tudtam, hogy annak előbb-utóbb biztosan jönnie kell s most annyival inkább örvendek a

jelenésén, mert ha a szép szó nem birt ébredést kelteni a holtakban, talán most az önérzet mégis csak föl fog ébredni és nem fogja tűrni az olyan méltatlanságokat, melyek már a legalsóbb fokig lealázók és a kinél még ez sem használ, az nem érdemes arra, hogy egy erkölcsi testület tagjának tekintessék.

Hiszen tagadhatlan az, hogy a tisztviselői kar túlnyomóan nagy része méltányos és igazságos altisztjeivel szemben, mert ha ez nem így lenne, akkor már a viszonyok egészen másként alakultak volna. Hála Istennek, vannak fölös számmal tisztviselőink, kik nem csak megérdemlik, de teljes mértékben birják is altisztjeik szeretetét és vonzalmát, az ilyen szerencsés helyzetben levőknek pedig annál inkább kell a rossz sorsban vergődőknek segítségére sietni, mert ez által nem csak hogy nem vesztenek erkölcsi súlyukból, hanem inkább megnövekednek abban és azért az ilyenek nem cselekesznek helyesen, ha pártot ütnek a tömörülés ellen, mely hivatva lenne számos rossz sorsban levő bajtárs búskomorságának okait eloszlatni.

Nehogy pedig bárki is azt bigyje, hogy a magam részére szeretném a gesztenyét kikapartatni; Istennek hála, olyan helyzetben vagyok sorsom jóvoltából, hogy annak megváltoztatását nincs okom kívánni. Főnökeim minden tekintetben csak a legnagyobb tiszteletet és ragaszkodást érdemlik részemről és itteni kartársaim részéről s vétkeznénk Isten és ember ellen, ha ezekkel nekik nem adóznánk. Én az erdészeti altiszti általános érdekekért száll-

tam sikra s harczolok és fel is kérem az összes kartársakat, hogy ebben a tekintetben kövessék az én példámat s a közös érdekek kivívásáért ne sajnáljanak egy kis fáradságot s különösen tehetősebb részük nemi anyagi áldozatot sem. A kit a sors kegyelme jobb helyzetbe juttatott, annak erkölcsi kötelessége a nálánál szerencsétlenebb bajtárs segítségére sietni.

Miután pedig a segítség eszméjéhez értünk, nem mulaszthatom el egy pár szóval megemlékezni arról a hatásról, melyet reám és a velem volt két kartársamra a pünkösdi gyűlésünk lefolyása gyakorolt. Sajnálattal kell itt kijelentenünk, hogy nem találtuk meg ott egyes kartársakban a komoly vitatkozáshoz annyira szükséges higgadtságot, ugyanannyira, hogy egyes fontosabb dolgokat nem is lehetett teljesen megvitatni, ezzel azonban korán sem mondom azt, hogy az alakítandó egyesület jövőjében való hitet és bizodalmat elveszteni kelljen, mert az esetleges és tapasztalandó hiányokon idővel lehet segíteni. Mi itt szép és biztos nyugdíjjal vagyunk biztosítva s így nem látjuk a magunk részéről szükségesnek a kétfelé való költekezést, mert az is megtörténhetnék, hogy fizetnénk kétfelé is, a sors pedig úgy hozhatná magával, hogy a nyugdíjat egyik helyről sem lesz alkalmunk élvezni.

Különben véleményem szerint egy nyugdíj egyesületnél nem is föltétlenül szükséges, hogy a tagok ezreit zárja kebelébe; vegyünk példát egyes városokról, hol nincs olyan sok tag és a nyugdíj alap idővel mégis szépen megnövekszik s megerősödik, természetesen nem olyan kifizetések mellett, mint a hogy azt a mi egyesületünk tervezi.

Mi azt óhajtanók, hogy a nyugdíj alap a segély alaptól elkülöníttessék s e szerint történjenek a befizetések is, szabályozva mindkettő külön-külön alapszabályokkal, mint midőn egy szobában két lakó lakik, teljesen függetlenül egymástól. A segélyegylet kisebb s vissza nem követelhető tétek befizetése mellett lenne megalkotandó, melynek létesítéséhez a most nyugdíjjal biztosítottak is szívesen hozzájárulnának sőt többet mondok: lehetnének tagjai bármily hivatásu vadászat kedvelők, mert úgy tudom, hogy méltatlan elemek nem vegyülnének az olyan egyesületbe, melytől semmiféle anyagi hasznót nem várhatnak, mi magunk azonban várhatnánk tőle hasznót, mert az lehetne egyuttal állást szerző és közvetítő intézet is, miután pedig kiadásai alig lennének, idővel vagyona megnövekednék s módja lenne részünkre az ország székesfővárosában otthont teremteni, saját könyvtárt berendezni, saját szaklapot teremteni s azt a tagoknak vagy

TÁRCSA.

Egy öreg vadász kalandja.

Egy őszi reggel, — hogy hol, nem mondom meg —
Igy szól a vén vadász az erdőlegénynek:
„Kedvező idő lesz ma a vadászatra
S nyúlra van szükségem, nem ötre, de hatra,
Készítse csak öcsém a töltényt szaporán,
Mert vadászni menni soh' sincs elég korán.
Én addig megtöltöm az öblös kulacsot
S rakok a táskába sonkát és kalácsot.
Diannának is — régen pihen már —
Nem árt, ha látja, milyen a határ.“
Rövid a szó, de velős, érthető
S míg a tarisznyát pakkolja ő,
Addig a töltényeknél serény

A virgonez erdőlegény

S alig múlik percz kettő — három,
Már kint vannak a nagy határon.

A kutya szüköl; hej de menne,
Ha nyakán a póráz nem lenne!

„Ha eleresztem ezt a dögöt,

— Szól az öreg — úgy minden rögöt

Befutkos az innen úgy mint túl

S elriad mind, a hány csak van itt nyúl,

Jobb lesz, ha kötöm tarisznyámhoz,

Igy tán nyakamba nagy bajt nem hoz.

Maga menjen a dombra, öcsém,

A szántásban bogarászok majd én.“

A szónak van is foganatja,

A jó fiu azt megfogadja

S gyors léptekkel ballag előre

A dombtetőre.

Az öreg áll még, van is arra ok:

Bárkin történik emberi dolog

S jó megtenni azt, mit a szükség rendel,

csak a tagsági díj fejében, vagy pedig csekély ráfizetés mellett kiadni.

A nyugdíj egyesület is csinálná a magá sorát s ennek bizonyára lennének fölös számmal tagjai azok sorából, kik most a nyugdíj élvezetéből szolgálati viszonyaikból kifolyólag ki vannak zárva, sőt lennének elegenden a kik mindkét egyesületbe örömmel belépnének.

Ilyen módon mindenkinek meg lenne a módja választani, hogy melyik egyesületnek lehet tagjává. Magát a segélyezést még akkor sem tartom mindig indokoltnak, ha maga a családfő betegeskedik, vagy meghal, mert hát csak addig szabad nyújtózkodnunk, a meddig a takaró ér. Nálunk például egy temetést 500, de 5 forintból is meg lehet tenni.

Könnyebb lenne az általam javasolt mód mellett az elszámolás és ellenőrzés is, különben mindez csak az én saját egyéni nézetem s maguk az érdekeltek vannak hivatva azt az utat követnia melyet czélszerűbbnek és jobbnak találnak.

A gyűlések könnyebb megtarthatása czéljából czélszerűnek vélném az országnak kerületekre való felosztását, mely kerületek azután éppen úgy, mint az országgyűlésre, kiküldenék választott képviselőiket a központi közgyűlésekre. A kerületek nagysága természetesen a tagok számához arányítva lenne meghatározandó.

A kiküldött képviselők azután kiküldöiknek beszámolnának a gyűlés eredményéről s így pár nap leforgása alatt arról minden tag értesülne. A kerületi elnökségek lennének hivatva a központtal érintkezni, mi által az adminisztráció megkönnyítenék és olcsóvá tétetnék.

A közérdek jóvoltáért felkérem a tisztelt kartársakat, hogy nyilvánítsák az általam előadottakra vonatkozó véleményüket.

Sándor György
főerdővéd.

Vetőmagvak beszerzése.

Az tartja a magyar példabeszéd, hogy a ki mint vet, úgy arat s ennek az állításnak az igazságát egy jóra való gazda sem téveszti szem elől, hanem vetőmagnak mindig termése legszebb és legegészségesebb részét teszi félre s veti el annak idején földjébe. A jól megérett és kifejlett, teljes csirázó képességgel bíró mag azután meg is hozza a gyümölcseit, ha csak ebben vagy a talaj helytelen megválasztása vagy egyéb természeti külbefolyások nem akadályozzák, míg az, ki silány, rossz magot tett a földjébe, oktalanságának bizonyára csak kárát jogja látni a várt haszon helyett.

A mezőgazda a szükséges vetőmagot madj nem kivétel nélkül a saját terményeiből nyeri és csak ritkán szorul más beszerzési kútforrásokra, bár ez is jól teszi, ha az elfajzás elkerülése végett fölfrissíti a vetőmagját, valamint hogy az állattenyésztésnél is szükséges a gyakori vérfölfrissítés idegen és nemesebb

Mert máskép nem jutsz haza renddel.
Az öreg is, hogy elkerüljön bajt,
A szükség előtt térdet hajt,
De nem gondol meg mindent jó előre
A vén dőre.

Az erdőlegény a dombról látja
Hogy mit mivel a vén barátja
S lévén pajzán, vig, körmönfont,
Roszban törí fejét a rosز csont,
Kapja a puskát s csak úgy vaktába
Durrant egyet a nagy világba.
Hej, veszedelem lett nagy erre:
Megugrik a Diánna egyszerre.

A táska szija szakad,
A vadász esik hanyat
S mire föl tud a lábára állni,
A kutya amott szalad már, ni!
Hiába a szó, a fütyty, meg nem áll,
A táska meg a nyomába ugrál.
„Zsámfuter adta! Ezer kartács, bomba!

Jössz vissza rögtön?! Vagy leszek goromba!
Ó! hogy szakadnál meg, gonosz, beste lélek,
Vinne el az ördög, de csak attól félek,
Hogy elvész a kulacs, el a finom sonka
S otthon még megcsúfol a gonosz pesztonka.
Öcsém, maga hozta reám ezt a nagy bajt!
Utóbbi szól pedig az erdőlegénynek,
Bár ennek nem gyászos, de vig volt az ének.
„Mi ördögért lödöz csak amugy potyára,
Miből nincsen haszna s másnak esik kára?“
Kaczajt alig rejtve szól az iju: „Bátya,
Nem birtam megállni, maga is belátja;
Mint egy rugott borju, bizon volt akkora
A nyúl, mely kiugrott, csak nem jött kapóra!“
„Isten neki, már csak szót ne ejtsen öcsém
Erről a dologról, mert bizon Isten én
Rögtön a föld alá búvok szégyenemben,
Ily csufság nem esett velem életemben.“
„No ne féljen semmit, legyen nyugodt, bátya,
Nem szólok senkinek, Isten lelkem látja,

fajok alkalmazása által. Egészen másként van ezzel az erdőgazda, ki igen gyakran jön abba a helyzetbe, hogy a vetényezéshez szükséges magvait idegen helyekről kénytelen beszerezni s ilyen esetben gyakran megesik vele, hogy tájékozatlanság folytán nem ismerve a beszerzési források minőségét, a vételnél csalódik s a jó mag helyett silány minőséget szerezve, földje a várt csemeték helyett hitvány gyomot és burjánt terem, vagy pedig a beszerzés alkalmas idejéről nem lévén kellően tájékozva, maghoz a készletek kifogyása folytán vagy éppen nem, vagy pedig csak aránytalanul magas ár mellett jut,

Pedig az erdőgazdánál fölötté nagy baj, ha a veteményezéssel elmarad, mert míg a mezőgazdának abban az esetben, ha valamely veteménye vagy éppen nem, vagy csak rosszul sikerült, rendesen módjában van földjét más nemű vetemény alkalmazásával értékesíteni, addig az erdőgazda vigáztatlansága vagy gondatlansága következtében egy teljes évet veszít területének beerdősítésénél, már pedig a rövidre szabott emberi életnél egy év is nagy idő.

Föltétlenül szükséges tehát, hogy az okszerűen gazdálkodó erdőgazda ne csak a saját megtermését kísérelje figyelemmel, hanem gondja legyen arra is, hogy idejében szerezzen kellő tájékozást az ország más vidékeinek magterméséről, kiváltképp pedig szüksége van arra, hogy megismerje azokat a forrásokat, melyekből saját termés vagy a kívánt minőség hiányában szükségletét a siker reményében s megnyugvással beszerezheti.

Szerény lapunknak legfőbb célja az erdőszet érdekeit minden vonalon csekély tehetsége szerint előmozdítani s így ezt a fontos kérdést sem mellőzhetvén, igyekezett minden tekintetben megbízható mag-

kereskedő czéggel érintkezésbe lépni s ennek révén a folyó évi magtermésről kellő tájékozást szerezni, hogy így módjában álljon ezt olvasóival is megismertetni és a magvak beszerzési módozataira figyelmüket fölhívni.

Anélkül, hogy ez által más hasonló czégek értékéből bármit és levonni akarnánk, ki kell emelnünk ebben a tekintetben Faragó Béla úr magpergető intézetét Zala-Egerszegen, mely czégnek megbízhatóságáról, minden tekintetben kifogástalan voltáról nem csak az általa nekünk bemutatott, de a hozzánk is több helyről beérkezett elismerő nyilatkozatokból meggyőződünk. Eme jeles tulajdonságai mellett első sorban még annak hazai volta is ajánlja a nevezett czéget. A külföldi magkereskedő czégek úgy tavasszal mint ősszel szinte elárasztják hazánkat ajánlataikkal és nagy hangu, reklámos hirdetésekkel, de minek menjünk mi a szomszédba olyanért, mit a saját édes otthonunkban is hasonló vagy még jobb minőségben megkaphatunk? Egyébként ne téveszszük szemünk elől azt sem, hogy nagyon gyakran kapunk a külföldi czégeknek olyan árukat, melyeket azok hazánkból szereztek, kapjuk tehát a második kézből.

Faragó Béla ur, a zala-egerszegi magpergető intézet tulajdonosa volt szíves beküldeni a hazánk ideai magtermése fölött tartott szemléjének eredményét, mely szól a következőképen:

Erdei fenyő, a tülevelű fák legfontosabbja az idén jó toboz termést adott és ha a gyűjtésnek kedvez az idő, olcsó árakra számíthatunk. A fekete fenyő szintén jó eredményt mutat, de nem ilyet a veres és lucz fenyő, a melyek olyan csekély termést hoztak, hogy a toboz szedéssel nem érdemes vesződni s így a szükséglet kizárólag csak a múlt évről maradt készletből lesz fedezhető, mely körülmény eme mag-

Szászsebesre fogom csak a szerkesztőnek
Megírni, a dolog hogy miként történt meg,
Titoktartó ember ott a lapszerkesztő,
Csak a lapba teszi, de másképp nem szól ő.
Egy haszna mégis van, okulhat is azon:
Nem mindig jó, ha van a kutya pórázon!"

Kisalföldy.

Allatok a vádlottak padján.

A középkor esodálatraméltó tudatlanságának bizonyítékai között előkelő helyet foglalnak el azok a pörök, amelyeket állatok ellen folytattak. Egész komoly pörök voltak azok, minden alakiség megtartásával. Összeültek a bírák, az elnök meg a szavazók, megjelent a vádló s a védő is és letárgyalták az állat-vádlottal a pört annak rendje és módja szerint.

Leggyakrabban sertések kerültek a vádlottak padjára, amint azt régi krónikák regélik. Páris közelében ma is mutogatnak egy helyet, ahol egy sertést fel-

akasztottak, mert megölt egy gyermeket. Franciaországban vagy husz ilyen állatpörnek a teljes iratcsomóját is őrzik. A folaisi kupaktanács 1386-ban kegyetlen ítéletet hozott egy sertés ellen. Vágassék le az orra és a bal elsőlába s azután kössék fel egy fára. Azért büntették így, mert egy kis fiúnak az arcából hust harapott ki és egyik karját is fölfalta. A sertést előbb női ruhába bujtatták s azután a vásártéren nagy nyilvánosság előtt kivégezték. A hóhér jutalma tíz sous volt, meg egy pár vadonutaj — keztyű.

1313-ban történt, hogy Maisy nevű falucsukában egy bika megölt egy embert. És Károly, Valois grófja törvényszék elé állíttatta a bikát. A bírák ki is mondták a halálos ítéletet, amely ellen a János-rend felebezett a parlamenthez s ez helyet is adott a felebezésnek.

Wormsban máglyahalálra ítélték egy méhkast a krónika adatai szerint amiért méhei egy kis gyermeket halálra csíptek. A bűnös méhek gazdája semmi kárpótlást sem kapott.

árait valószínűleg 50–60 százalékkal emelni fogja. Jegenye fenyőmag egyáltalában semmi sem termett, de mivel a múlt évben jó termés volt és ebből elég készlet maradt, így a kínálat nem fog elmaradni; miután azonban minden szakember előtt ismeretes, hogy ez a mag csíráképességét csak egy évig tartja meg, ebből csak a kikötött csíráképesség szavatolása mellett fog vásárolni.

A lombfák maghozama általában véve gyenge s itt kivételt csak a kocsányos tölgy makk képez, mely úgy mennyiség mint minőség tekintetében kitűnően sikerülve, 85–90% csíráképességgel jön forgalomba. Ezen makk iránt a kereslet tekintettel arra, hogy kocsánytalan csak kevés, csermakk pedig semmi sem termett, oly nagy és élénk, hogy a készletek csakhamar megritkúlnak s kérdés, marad-e még valami a tavaszi vetésre s így nem lehet eléggé ajánlani minden erdőbirtokosnak, hogy tölgymakk szükségletét még most ősszel szerezze be.

Ime eddig terjed a kiváló czég jelentése, mely mindenkire nézve kellő tájékoztatást nyújt azoknak, kik magszükségletüket idegen helyről kénytelenek beszerezni s ezek saját javukon fognak munkálkodni, ha sorainkat, melyek az ő érdekükben irattak, figyelmükre méltatják.

LEVELEZÉS.

Rajecz (Trencsén megye)

Tekintetes szerkesztő úr!

Bosszuságom lecsillapultával becses lapjának újra előfizetőjévé lettem. Megvallva az igazat, az előfizetők

sorából történt kilépésem óta folytonosan érdeklődtem lapunk iránt. Mintha csak sejtelmem lett volna, hogy a már-már kialvófélben levő s önmagáról és családjáról boldogításáról megelégedkezett s teljesen közömbössé lett altishti személyzet öntudata lángra fog lobbanni.

Az előfizetők sorából a következő okból léptem ki: A tisztelt kartárs urak talán szíveskednek még visszaemlékezni ama szerény fölhívásomra, mely kedves lapunk hasábjain 1897 tavaszán látott napvilágot. Felhívásom követők hiányában sikertelen maradt s így magam is gyávává lettem s elhagytam a harcmezőt.

Belátom hibámat; hiszen nem egészen illő dolog egy huzamosabb ideig a katonaságnál, majd a csendőrségnél szolgált vén obeitosnak a gyávaság bűnébe esni. Most kipihent és ujult erővel óhajtok a küzdők sorába lépni s teljes elismeréssel adózok azoknak, kik a küzdelem kezdői voltak s abban eddig is kitartottak. Jól tudom, hogy minden kezdet milyen nehézséggel jár, kivált a sors által az ország minden részében szétszórta, minden támogatás nélkül álló és saját erejére kárhóztatott, a saját és családja jövőjével eddig alig törődött erdészeti és vadászati altishti személyzetnél. Itt bizon szívós kitartással és hangya szorgalommal kell munkálkodni.

Igaz hálával tartozom azoknak a tisztelt szaktárs uraknak is, kik egyesülésünk magasztos eszméjét magukéva, téve, annak keresztülvitelében ma is fáradoznak. Fogadják el baráti jobbjomat és szíveskedjenek befogadni küzdő soraikba zászlójuk alá mint szerény közharczost s engedjék meg, hogy velük vállvetve küzdhessek mindaddig, míg fontos feladatunkat nem teljesítettük. Nem mulasztatom el hálám adóját leróni a szerkesztő úr irányában sem, ki oly lankadatlan erővel és kitartással törekszik szilárd alapokat rakni jövőnk alá; ha célunkat érjük, első sorban őt illeti a babér.

Egy baseli krónikás így ír: „Elégettek vala pedig egy fekete kakast és ezt jól tévek, mert már Vicentius is megírta vala Speculum Naturale című könyvének VI-ik részében, hogy az ördög szállja meg a kakast, amely fekete, és amely tojik. Ez pedig tojást tojt vala.”

Az állatigazságszolgáltatás terén is érvényesült a régi igazság, hogy a nagy bűnösöket futni engedik s a kicsiket elcsipik. A krónikák is csupa apró állatbűnöst emlegetnek leginkább. Egeret, patkányt, méhet, rovarokat sokat pusztítottak el ítélet alapján a krónikák adatai szerint, míg az álatvilág nagyobb alakjai kevésbé szerepelnek a vádlottak között.

A híres történetíró, De Thou említi, hogy Chasseneuz, a 16. század előkelő jogtudósa hirnevét főleg annak a sikeres védőbeszédnek köszönheti, amelyet az antuni patkányok érdekében tartott. A patkányok ugyanis nagy pusztítást vittek végbe a vidéken s a püspök-helyettes elrendelte, hogy a patkányokat idézzék meg, hadd számoljanak be bűneikről. Chasseneuz ekkor azt indítványozta, hogy az idézést hirdessék ki minden

egyházkerületben, hogy a legtávolabb eső patkányok is tudomást vehessenek az ellenük indított eljárásról. És mikor a patkányok nem jelentek meg a kitűzött határidőben, ékes szavával védte őket s felhívta a bíróság figyelmét az ut veszedelmeire s különösen a sok macskára, amely a bíróság székhelyére vezető uton tanyázik. Így halogatta a jeles védő jó ideig az ítélethozatalt, míg végre a bíróság — makacssági ítéletet hozott a meg nem jelent patkányok ellen. S ekkor tartotta Chasseneuz híres védőbeszédét és követelte, hogy minden egyes patkányt hallgassanak meg, mert a tömegesen elítéltek között ártatlanok is lehetnek. Később emlékébe is hozták ezt a beszédet, mikor mint parlamenti elnök a tömegüldözéseket elrendelte. Szemére vetették, hogy amit a patkányokra nézve üdvösnek tartott, azt az emberekre nem akarja alkalmazni.

Még 1731-ből is akadtunk egy hangya-pörre. A san-antoniói francskánus barátokat nagyon kinozták a hangyák. Föl is jelentették kinzóikat, akiket mint Isten teremtményeit állandóan „testvéreink, a hangyák”

Végül kérem mindnyájukat, hogy tovább is kitartóak legyenek, utóvégre mégis csak feltámadunk a hosszas tétlenségből.

Szívélyes üdvözléssel vagyok a szerkesztő urnak
igaz hive Bede Károly.

Nyék (Sopron m.) 1899 október 22.

Tekintetes szerkesztő úr!

Mégis csak igaz az, hogy a vadászat csak az ahoz értő embernek való; szolgáljon ennek bizonyosságul alábbi két hírem.

A napokban történt, hogy a Kabold községi vadászat bérlők egyike, Bauer N. fiatal ember szántani menvén a határba, puskáját is magával vitte, hogy kissé vadászhaszon is a fegyverét megtöltve egy bokor mellé támasztotta. A szántás végeztével uri passiójának akart élni a fegyvert csővénel megragadva maga felé emelte, miközben ez elsült és a 4-es sörétes töltés a torkába furódott. A szerencsétlen rögtön kilehelte lelkét.

Ugyancsak sopronmegyei Ritzing községben, mely védkerületemhez tartozik, a vadászat bérlője, Horváth pékmester az előbbi eset után két nappal társaival a mezőn vadászott, miközben vigyázatlanságból egy sekély árokba lépven elesett. Esése közben a szinte 4-es söréttel töltött fegyvere elsült és az egész — mintegy 60—70 sörétből álló — töltés bal czombjába furódott. A sörétek még ma is testében vannak, az orvos azonban reményli, hogy életben fog maradni.

Hiába, igaz az, hogy paraszté az eke, péké a lapát, katonáé a puská, a vadászat pedig uri embernek való,

Tisztelettel vagyok a szerkesztő urnak

igaz hive Kolos István
kerületi erdőőr.

Különfelek.

Különös természeti jelenség. A Mátra hegység déli lejtőjén elterülő uradalmi erdőségnek u. n. csöklényesi határában lévő erdészlakban egy, a maga nemében különös, sőt mondhatni csodálatos eset adta

néven neveztek. A szentszék védőt rendelt a hangyáknak aki védenecseiért nagy beszédet mondott a bíróság előtt. Kifejtette, hogy a hangyák Istennek tetsző állatkák, akik jó példát mutatnak az embernek. Egyetértő, békés és rendszerető állatok és jámborok is, mert gallottaikat ellemetik. Szorgalmas, munkás tömeg, amely nehezebb terhet visz, mint a saját sulya. Hosszas tárgyalás után a bírák kimondták az ítéletet, hogy a hangyák kötelesek egy kijelölendő helyre elvonulni, amelyet a barátok nekik örök tulajdonul átengednek. Ezt az ítéletet minden hangyafészek előtt fölolvasták és ime — így zárul a naiv krónika — „csoda történt; a hangyák milliói vándoroltak át a kijelölt helyre s a jámbor szerzetesek hálát adtak Istennek jóságáért“.

elő magát. Ugyanis az uradalmi erdész cserkészés közben egy kicsi özgidát fogott, melyet haza vitt. Alig látta ezt meg az erdész házi macskája, melynek előző napon világra hozott kölykeit elpusztították volt. — rögtön barátságot kötött vele, sőt az árván maradt gidácskát még emlőivel is megkínálta, melyeket az készséggel el is fogadot. Idilli jelenetekben gazdag, komikus anyai szerepe a házi czicának hetekig tartott, míg nem egy — mindkettőjökre nézve szomorú incidens egy csapással véget vetett a különös szoptatási rendszernek, mert az erdész egy szép napon sógora gyermekeinek oda ajándékozta a gidácskát. A macska-mama rettentő haragra lobbant. Aki csak megközelítette, azt karmolta, harapta vagy az illetőre ugorva, ruháját tépte és szagatta Majd fülsík etető nyivakolással a házat többször körülszaladgálva, össze-vissza kutatta annak minden zege-zugát, persze mostoha gyermekét a gidácskát nem találhatta meg sehol. Az előbb oly vidor és fürgé czicza egészen buskomoiságnak adta magát oly annyira, hogy minden kínálgatás és dédelgetés mellett sem lehetett őt rá venni, hogy csak egy falatot is egyék. Így tartott ez négy napig, míg az ötödik napon eltűnt és teljesen nyoma veszett a czicának. Alkalmassint anyai fájalmában öngyilkossá lett, a sűrű erdő valamelyik elhagyott sötét zugába vonulva éhhalállal lett néhai a cziczák anyai szeretetének eme szerencsétlen áldozata.

Furcsa esküvő. Hogy a szerelem vak, az régi közmondás. De annyira vak seholsem volt, mint egy esküvőn, amelyet a múlt héten tartottak Clevelandban. George W. de Wheese, a Blind People's Association titkára, aki vak, elvett egy vak leányt. Az esküvőt Palmer lelkész áldotta meg, ő is vak. Az ötven meghívott vendég mind vak volt. A lakodalmon vakok zenekara játszott.

Meggyilkolta anyját és gyermekét. Békésen Zsiga Lajos hevesen összezőrdült az anyjával. Veszekedés közben annyira dühbe jött, hogy agyonütötte anyját és utána leányának, aki tanuja volt a gyilkosságnak, elmetesztette torkát. Felesége, kis fiával elmenekült s rendőrkért futott. A gyilkos, miután látta, hogy a feleségét már nem éri utól, egy késsel elmetesztette a torkát. Mire a rendőrök megérkeztek, a gyilkos és két áldozata meg voltak halva.

A boszuálló szerető. Orsován egy Kurics Illés nevű legény a Dunába akarta fojtani kedvesét, Petrovics Magdolnát, egy feltűnően szép lányt, aki utóbb elhidegült tőle és máshoz akart férjhez menni. A szerelmes legény odavonszolta a lányt a Dunapart egyik magányos helyére s végre is hajtotta volna szörnyű tettét, ha két munkás véletlenül arra nem jött s a lányt ki nem szabadítja.

A madagaszkáriak. Mióta a franciák meghódították Madagaszkárt, a francia etnográfusok szorgalmasan tanulmányozzák ott a népet. A mahafali-törzs szokásai például ugyancsak furcsák. A többek közt, csütörtöki napon az anya nem szülhet gyermeket, legalább is tilos és ha megszegi e tilalmat, az újszülöttet megölik; viszont az asszony, ki két évi házasság után gyermeket nem szül, pellengérre kerül.

Ötödfélezer esztendő kenyer. A berlini királyi muzeumban egy darab négyezeröttszáz éves kenyér látható üvegszekrény alatt. Az őskori kenyeret Mentu egyiptomi királyné szarkófágjában találták, aki Krisztus előtt huszonöt évszázaddal élt. A több mint négyezer éves kenyér formátlan, kemény mint a kő, fekete és

olyan likacsos, mint a koks. Bár gabonaszemeket és mandulát találtak benne az ize nem valami különös lehetett.

Kutyahűség Igazán megható, hogy az emberek a kutyahűség hány példájáról tudnak szép kis történeteket elmesélni. A kutyák öngyilkossága, a kutyák elhervadása egészen természetes dolog, ha a gazdájuk meghal. A megnősülő ifjú kutyájának elbujdosása sem tartozik a ritkaságok közé. Most egy német ujságban olvassuk a következő kutyahistóriát:

Nemrég öngyilkos lett Neusiedl városka tanítója. Kutyáját, egy kedves kis borzebet a tanító hálála után a halottas szobából nem tudták kikergetni. Hűségesen ott maradt a ravatal mellett. Amikor a halottat kivitték a temetőbe, a kíséretben ott volt a kis kutya is, amely folyton a halottat vivő kocsit mellett szaladt. Erőszakkal kellett a sirtól elvinni és akkor is kétségbejöttön vonított. Napokon át a városban kívül folyton azokon az utakon bolyongott, ahol a gazdája szeretett életében sétálni. Becsalogatták házakba, de sehogysem tudták a kutyát rábírní, hogy betérjen. Amikor a tanító egyik fiére Neusiedlbe jött, hogy a butorokat más városba vigye, magával vitte a kutyát is. A következő napok egyikén a kutya megint megszökött Neusiedlbe. Néhány nap előtt egyik lakos a kutyát a temetőben a gazdája sirján látta feküdni. A hű kutya nem akart onnan elmenni. Most a lakosság elhatározta, hogy a kutyát megmérgezni, hogy lelki szenvedéseitől megszabadítsa.

Törvényes következmény. A hivatalok kuriális irmodorát nem igen érti meg a nép. Békésen az ottani főszolgabíróság meg idézte Tóth Molnár Istvánt valamelyes kihágási sorban és a törvényes következmények terhe alatt. És a tárgyalásra nem ő, hanem a fia jött el.

— Maga az a Tóth Molnár István,? — szól hozzá a szolgabíró.

— Nem a. Én csak a törvényes következménye vagyok.

— Micsoda?

— Hát Molnár Istvánnak a fia

— De hiszen nem magát idéztük.

— Dehogy is nem. Hiszen itt van: törvényes következmény. Már pedig csak senki el nem vitatja, hogy az apámnak én vagyok a törvényes következménye.

Hogy mit csináltak az okvetetlenkedő törvényes következménnyel, arról nem értesít levelezünk.

Két község pusztulása. Bogártelke kolozsmegyei tősgyökeres magyar községben tűz volt, mely a fél falut elhamvasztotta. Negyven ház hamvadt el, minden felszereléssel és kétszáz magyar ember lett, koldussá. Bogártelke a megye legszorgalmasabb községe már négy évvel ezelőtt leégett és akkor a lakosok adóságra építkeztek. Biztosítva alig volt valami. A tüzet, mint kiderült, egy öt éves kis gyerek okozta. A csürben játszadozott, a honnan egyszerre csak szülőihez futott és mosolyogva jelentette:

— Nézzék csak milyen szép tüzet csináltam egy szál gyújtóval a csürben!

A következő pillanatban kicsapot a láng és nem sokára rommá lett Bogártelke községe. — Nagy tűzveszedelem pusztított e hónap huszonötödikén a zalamegyei Pula községben. A tűz, ismeretlen okból alkonyattájban ütött ki a falu egyik házában s mire a

községi tűzoltók az oltáshoz foghattak, a nagy szélvihar, mely akkortájt keletkezett, mint valami nagy fújtató, pár perc alatt szikrát élesztett a kicsiny község minden nádfödeles viskójában és egy óra eltelte alatt az egész falut lángba borította. Ötvenegy házat és ötvenhárom melléképületet teljesen elhamvasztott, a többit jórészt hasznavehetetlenné tette. Sokaknak a rajtuk levő ruhán kívül semmijük sem maradt: gabonájuk, élelmi szereik, takarmányuk is mind a tűzben veszett. A község szerencsétlensége öt emberének életébe került és ötvenegy családot juttatott koldusbotra. Az adományokat Paulics János plébánosnak Petendre, u. p. Kaposcs. Zalamegye) kell küldeni.

Szerkesztői üzenetek.

Unger Mihály urnak, Lakocsa. A közalapítványi uradalmaknál alkalmazott erdészeti altisztai személyzet létszámáról legnagyobb sajnálatunkra nem szolgálhatunk biztos számadatokkal, gondnoksága irodájában azonban mindenesetre meg lesz az állami költségvetés vonatkozó része, mely erre nézve megadja a szükséges fölvilágosítást. — **Jobb Antal** urnak, Petrosény. Az erdőőri szakiskolába való felvételért csak minden évben egyszer, július hó végeig lehet folyamodni a földmívelési ministeriumnál. A pályázati feltételeket lapunk mindig idejekorán közli s így jó lesz, ha a juniusi számokat figyelemmel fogja kísérni **Martinkovics János** urnak. Lapunkat minden hét keddi napján tesszük föl a postára, hiába csak az ottani postán lehet. A röpirat — mint mult számunkban jeleztük már teljesen kész s most van fűzés alatt. A szétküldés a jövő hó elején — midőn az egyesület érdekében Budapestre teendő utazásomból visszatérek — veszi kezdetét; addig a megrendelők szíves türelmét kérjük.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos

Podhradszky Emil.

Flapitalitott 1847.

Bogártelke János

Bogártelke János

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék kéremtve. Javítások pontosan eszközölhetők.

ERDÉSZETI MAGVAK!

ERDÉSZETI MAGVAK!

Magyar Fenyőmag Pergető Intézet

és erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA, Zala-Egerszegen,

kitüntetve diszoklevél, arany-, ezüstéremmel,

ajánl mindennemű hazai és külföldi szavatolt legmagassabb csiraképességű

ERDÉSZETI MAGVAKAT, TÖLGYMAKKOT.

Ezen czég akác, juhar, kőris
és jegenyefenyő magot óhajt venni és mintával
ellátott ajánlatokat kér.

Árjegyzék és számos erdészeti hatóság elismerő nyilatkozatának
gyűjteménye kívánatra bérmentve küldetik. 3-6

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus
hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjal megbízott
a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják
régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.

Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TARSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg udvari szállító.
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.